

Titel: Til Spørgsmaalet Homonymi, [Spang-Hanssen] 029-0030

Citation: "Til Spørgsmaalet Homonymi, [Spang-Hanssen] 029-0030", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 2. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_029-shoot-wacc-1992_0005_029_Spang-Hanssen_0030_p2_bP1_TB00008/facsimile.pdf (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

5. Et andet grundlag finder vi i det tilsyneladende tilfældige præg, der er karakteristisk for de udprægede homonymier. I det ofte gentagne eksempel "tak" forekommer det tilfældigt, at de 2 i indholds-substansen væsensforskellige størrelser har samme sproglige udtryk, i modsætning til eksemplet "øje", hvor indholdsvariationerne forekommer systematisk sammenhørende. De egentlige traditionelle homonymiers tilfældige præg leder tanken hen paa det arbitrære forhold mellem udtryk og indhold.

For den sprogestructurelle betragtning er sammenknytningen mellem ords (redders) indhold og udtryk arbitrært og saa ~~.....~~ principielt antages at følge reglerne for tilfældig fordeling. Fra et synkronisk strukturelt synspunkt saa fordelingen af de realiserede rodindhold paa de realiserbare rodudtryk¹⁾ principielt være af samme art som fordelingen af et givet antal brikker ved tilfældige kast over et vist antal felter²⁾. Om udfaldet af en saadan fordeling kan i det enkelte konkrete tilfælde intet med sikkerhed siges, men naar antallet af fordelte elementer n (realiserede rodindhold hhv. brikker) og antallet af mulige pladser B (realiserbare rodudtryk hhv. felter) er kendt, kan man beregne den sandsynligste fordeling. Denne afhænger i første linie af forholdet n/B og kan, naar n og B er store tal (blot større end et par hundrede), med meget god tilnærmelse udtrykkes alene som funktion af n/B . I følgende tabel er angivet sandsynlighedsværdierne p ved de n/B -størrelser, der her særlig er af interesse; herved er

P_1	sandsynligheden for, at der paa en betragtet plads kommer netop 1 af de fordelte elementer.
P_2	- - - - - 2 - -
P_0	- - - - - 0 - - fordelte elementer (at pladsen ikke belægges).

- 1) og omvendt fordelingen af de realiserede udtryk paa de realiserbare indhold; om synonymi se iverigt senere.
- 2) det er væsentligt at bemærke, at hvert felt hhv. hvert realiserbart udtryk kan belægges med et vilkårligt antal brikker hhv. indhold. Kommutationsproven forudsætter implicit, at hver plads kun kan belægges med ét element. Dette kan opretholdes som aksiom, hvorved begreberne homonymi og synonymi bortfalder. Men i saa fald er forholdet mellem indhold og udtryk ikke ubetinget arbitrært.